

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ КЕРУВАННЯ АВТОМОБІЛЕМ І БДР»

	<u>Фаховий молодший</u>
	<u>бакалавр</u>
Спеціальність	<u>133 Галузеве</u>
	<u>машинобудування</u>
Освітня програма	<u>« Галузеве</u>
	<u>машинобудування »</u>
Термін викладання	<u>7-й семестр</u>
заняття:	
лекції:	<u>30 годин</u>
лабораторні заняття:	<u>34 години</u>
Вид дисципліни	<u>вибіркова</u>
Форма підсумкового контролю	<u>залік</u>
Мова викладання	<u>українська</u>

Викладач: Куцик Сергій Леонідович

викладач спец. дисциплін

E-mail sergiyk88@gmail.com

1. Анотація дисципліни

В межах курсу у здобувачів освіти формуються компетентності з приводу знань законодавства України про автомобільний транспорт і дорожній рух; правил дорожнього руху; правил перевезення вантажів, порядку і умов перевезення пасажирів і багажу; основ керування автомобілями; можливі причини дорожньо-транспортних пригод та способи їх попередження; характер впливу природних умов на безпеку руху; правила надання першої допомоги потерпілим під час дорожньо-транспортних пригод; правові основи і відповідальність за порушення правил дорожнього руху, правила експлуатації автомобілів; завдання матеріальної шкоди та шкоди навколишньому середовищу;

розташування, будову, принцип дії агрегатів, складових одиниць, механізмів і систем автомобілів та правила їх експлуатації; організацію дорожнього руху в інших країнах та правових наслідків порушень безпеки руху, основи медичного забезпечення безпеки дорожнього руху.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – вивчення та застосування здобувачами освіти “Основи керування автомобілем і безпека дорожнього руху” як основного закону, що регламентує єдиний порядок дорожнього руху на всій території України, та вивчення основних прийомів та елементів, що забезпечують безпечний рух транспортних засобів та самохідних сільськогосподарських машин під час виконання сільськогосподарських робіт та транспортних операцій.

3. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- засвоїти знання по загальних положеннях “Правил дорожнього руху”;
- знати основи безпеки дорожнього руху;
- звязок між безпекою руху і конструкцією автомобіля;
- залежність безпеки руху ід технічного обслуговування, ремонту автомобілів;
- нормативні документи з питань безпеки руху.

Вміти:

- оцінювати рівень безпеки дорожнього руху та правильно приймати рішення в різних дорожніх умовах у відповідності до вимог “Правил дорожнього руху”;
- водити автомобіль з можливістю отримання посвідчення;
- аналізувати конструкцію автомобіля з точки зору безпеки руху;
- оцінювати професійну підготовку водіїв;
- враховувати дорожні умови і принципи організації дорожнього руху в процесі експлуатації транспортних засобів.

4. Структура курсу

Тема 1. Основи безпечного керування.

Органи керування.

Робоче місце водія. Основні органи керування, їх розміщення. Правильна посадка водія. регулювання сидіння, дзеркал заднього виду. Запуск, прогрівання і зупинка двигуна. Огляд і оцінка дорожніх обставин перед початком руху. Користування попереджувальними сигналами.

Послідовність дій органами керування на початку руху, при збільшенні швидкості, гальмуванні. Переключення передач у висхідному і низхідному порядку. Аналіз типових помилок водія під час зміни напрямку руху. Прийоми керування гальмовою системою. Службове й екстрене гальмування. Способи гальмування: повільне, різке, переривисте, ступінчасте.

Водіння в прямому напрямки. Зупинка на узбіччі дороги, біля стоп-лінії, дорожнього знака. Розворот.

Рух через габаритні ворота. Виконання правил під час проїзду регульованого і нерегульованого залізничного переїзду.

Керування у транспортному потоці.

Розміщення транспортного засобу на проїзній частині: визначення кількості смуг руху, вибір смуги руху, особливості руху по різних смугам. Вибір і витримування безпечної швидкості руху. Вибір безпечної дистанції та інтервалу між транспортними засобами. Вибір швидкості руху у потоці.

Керування транспортними засобами у місцях зупинок маршрутних транспортних засобів (автобусів, тролейбусів, трамваїв), при зустрічному роз'їзді, випередженні та обгоні.

Особливості проїзду через мости, естакади, шляхопроводи, транспортні розв'язки і під ними, в тунелях, через залізничні переїзди (регульовані і нерегульовані).

Оцінка і прогнозування дорожньо-транспортних ситуацій.

Аналіз типових дорожньо-транспортних пригод.

Керування на перехрестях та пішохідних переходах.

Проїзд перехресть.

Послідовність огляду доріг під час наближення до перехресть (включаючи і засоби регулювання руху). Керування транспортними засобами під час руху через регульовані перехрестя. Зона найбільшої безпеки. Вибір оптимальної траєкторії і швидкості під час проїзду перехресть у напрямку і на поворотом.

Проїзд пішохідних переходів.

Послідовність огляду доріг під час наближення до пішохідних переходів. Керування транспортними засобами під час руху через пішохідні переходи, повз місця великого скупчення пішоходів.

Особливості поведінки дітей, їх нездатність до правильної оцінки дорожніх ситуацій, раптовість прийняття нелогічних рішень. Керування транспортними засобами в місцях можливого виходу на дорогу дітей (школи, дитячі майданчики, тощо).

Керування за складних дорожніх умов.

Керування в умовах бездоріжжя, на польових, лісових, колійних дорогах. Рух через канави, водні перешкоди. Керування на дорогах із зниженим коефіцієнтом зчеплення на початку руху, на поворотах, під час гальмування, виїзду на мокре чи засніжене узбіччя. Занесення. Причини, за яких виникають занесення. Дії водія під час заносу.

Дії водія під час відмови робочого гальма, відрив колеса. Дії водія під час загорання автомобіля, звалювання автомобіля у воду, улучення блискавки в автомобіль.

Вибір передачі під час руху на крутих підйомах і спусках без переключення передач на важкопрохідних ділянках доріг.

Керування за особливих умов.

Буксирування механічних транспортних засобів.

Водіння в умовах бездоріжжя і гірськими дорогами. Рух дорогами різного виду. Правила і прийоми подолання різноманітних перешкод.

Керування у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості.

Причини, що викликають труднощі під час керування у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості.

Керування під час руху на міських і замських дорогах у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості, користування світловими приладами. Керування під час туману, снігопаду, рушання після навмисної і вимушеної зупинок або стоянок. Дія водія під час осліплення. Запобігання осліпленню.

Удосконалення майстерності водіння.

Розгляд рекомендацій щодо удосконалення водіння.

Тема 2. Безпека дорожнього руху

Експлуатаційні властивості транспортного засобу та його керування.

Поняття про конструктивну безпеку.

Швидкість і прискорення. Сили тяги.

Вплив конструкції та технічного стану шин на керування.

Дорожні умови та їх вплив на керування.

Класифікація автомобільних доріг. Основні елементи автомобільних доріг, та їх характеристика.

Покриття. Проїзна частина і узбіччя. Дороги в населених пунктах, поза населених пунктах, сільські дороги. Автомагістралі. Особливості доріг у горах.

Вплив дорожніх умов на водіння автомобіля.

Особливості руху в тумані й на дорогах.

Користування дорогами в осінньо-зимовий і весняний періоди.

Користування зимовими дорогами.

Дорожньо-транспортні пригоди.

Класифікація дорожньо-транспортних пригод та їх причини. Поняття про дорожньо-транспортну ситуацію та дорожньо-транспортну пригоду.

Особливості аварійності в містах, на дорогах поза населеними пунктами, в сільській місцевості.

Умови, які сприяють виникненню дорожньо-транспортних пригод. Стан транспортних засобів і стан дороги наявність регулювання дорожнього руху, та інші умови. Статистика дорожньо-транспортних пригод. Причини дорожньо-транспортних пригод залежно від пори року, днів тижня, часу доби, категорії доріг, видів транспортних засобів та інших факторів.

Заходи, що запобігають ДТП.

Умови попередження дорожньо-транспортних пригод.

Поняття про експертизу дорожньо-транспортних пригод.

Тема 3. Медичне забезпечення безпеки дорожнього руху Загальні положення.

Дорожньо-транспортний травматизм. Принципи організації медичної допомоги потерпілим. Юридичні аспекти в питаннях надання медичної допомоги потерпілим. Медична аптечка для спорядження транспортних засобів.

Основи анатомії та фізіології людини.

Організм людини. Органи дихання, серцево-судинна система, їх функції. Характеристика судин. Розміщення основних кровоносних судин, місця для притиснення артерій.

Пульс, його характеристика. Опорно-руховий апарат. М'язи і зв'язки.

Центральна нервова система.

Стан, небезпечний для життя людини.

Кровотеча, її види та ознаки. Ранова інфекція, асептика та антисептика.

Зупинка серця: причини, ознаки.

Отруєння чадним газом, його ознаки.

Перша долікарняна допомога людині у ДТП.

Загальні поняття про першу долікарняну допомогу особам, які потерпіли при дорожньо-транспортних пригодах.

Забиті місця, розтягнення зв'язок та вивихи: ознаки, ускладнення, перша допомога.

Переломи: види та ознаки, ускладнення при переломах. Правила накладання шин.

Травма грудей і живота: види та ознаки. Пневмоторакс. Перша допомога. Особливості транспортування.

Зупинка дихання. Техніка і способи штучного відновлення дихання. Непритомність: ознаки, перша допомога. Отруєння газами, етиловим бензином, антифризом.

Послідовність у поданні допомоги потерпілим у ДТП.

Визначення і термінове припинення дії травмуючого фактора, вивільнення

потерпілого із транспортного засобу. Надання першої допомоги.

Правила і засоби перенесення потерпілого. Правила і способи транспортування потерпілого різними видами транспортних засобів.

Дія алкоголю та наркотиків на працездатність водія.

Небезпечні наслідки вживання алкоголю, наркотиків і ліків, що негативно впливають на стан людини і зниження швидкості реакції, послаблення уваги, погіршення зорового відчуття, сонливість, невідворотні зміни в організмі.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Технічні засоби навчання, тести, стенди.

Дистанційна платформа Moodle, MS Office 365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1 Навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти

за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

<i>Рейтингова шкала</i>	<i>Інституційна шкала</i>
5	відмінно
4	добре
3	задовільно
2	незадовільно

Критерії оцінки знань здобувачів освіти:

Оцінка	Критерії оцінки
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та викопує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих

«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які може частково виправити.
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обгрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

6.2 Здобувачі фахової передвищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань та результатів контрольних та підсумкових робіт.

Відповідно до навчального плану, здобувачі освіти виконують дві контрольні роботи, які є допуском до складання заліку. Головна мета їх – перевірка самостійної роботи здобувачів освіти в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу.

Практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.

7. Політика курсу

7.1 Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих тестів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У разі порушення здобувачем фахової передвищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає засобою право змінити тему завдання.

7.2 Комунікаційна політика

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати активовану електронну пошту. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на електронну пошту навчального закладу.

7.3 Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5 Відвідування занять

Для здобувачів фахової передвищої фахової освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь у заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про

відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту.

8 Рекомендовані джерела інформації

1. Безсмертний В.О. та ін. Основні керування автомобілем і безпека руху. – К.: Вища школа. 1996-202с.
2. Фоменко О. Я. та ін. Підручник водія .- К. : «Сигнал», 1997.-286 с.
3. Правила дорожнього руху України. – Харків: НВП «Світлофор», 2013-96 с.
4. Екзаменаційні білети. - Харків: НВП «Світлофор», 2023р.